

att...

INFORMERAR

Nummer 1
2007

En regional kompetensmiljö i Dalarna för attraktivt arbete

Arbetssökandes syn på attraktivt arbete - att ha kul och göra ett bra arbete är viktigast!

Demografiska förändringar, minskande ungdomskullar och längre tid i utbildning förväntas leda till brist på arbetskraft. Konkurrensen om kompetent arbetskraft kommer att öka mellan arbetsplatser, branscher och regioner. För att få en långsiktig och hållbar tillväxt, behöver företagen skapa attraktivare arbeten som lockar, behåller och engagerar personal. Att veta hur arbetssökande ser på arbete och vad de attraheras av, sågs därför som betydelsefullt. Det visade sig att arbete var mycket viktigt för de arbetssökande. Att ha kul på jobbet och att kunna göra ett bra arbete, upplevdes som viktigast för att gör arbetet attraktivt. Synen på i vilken grad olika saker gör arbete attraktivt var likartad mellan arbetssökande och de som har arbete.

Fakta om undersökningen

100 arbetssökande personer, 60 kvinnor och 40 män, fick under maj till september 2006 besvara en enkät om hur de såg på arbete och vad som var viktigt för att arbete ska vara attraktivt. Personerna kontaktades via Arbetsförmedlingar i 8 av länets kommuner (Avesta, Borlänge, Falun,

Gagnef, Ludvika, Malung, Mora och Säter). Resultat från andra enkätundersökningar om attraktivt arbete som gjorts av Tema Arbetsliv har använts som jämförelse. Det är totalt 562 personer från 10 grupper av anställda inom vård, skola, fastighetsskötsel, församlingsarbete mm.

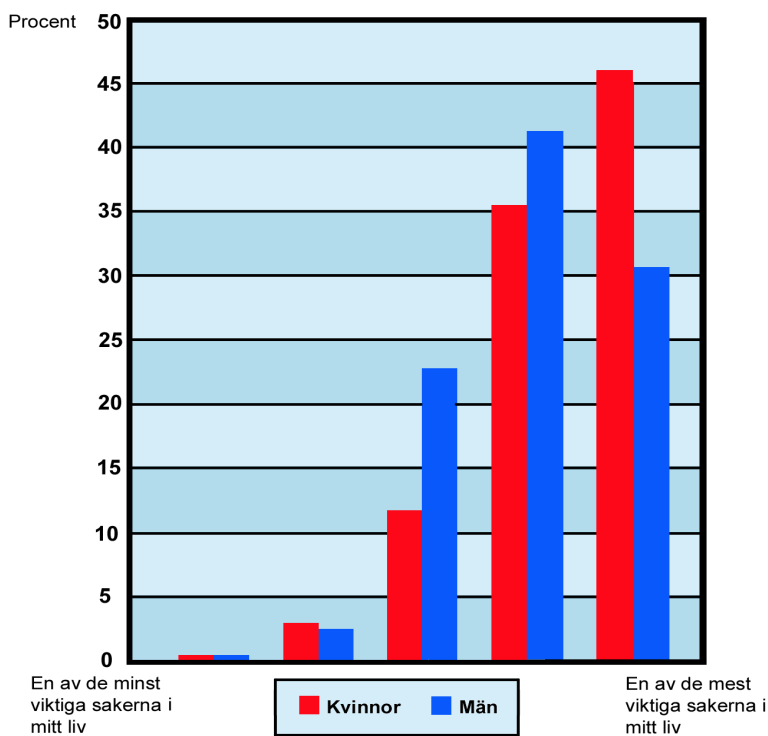
En regional kompetensmiljö i Dalarna för attraktivt arbete

Arbete är viktigt

De flesta arbetssökande ansåg att arbete var en av de mest viktiga sakerna i livet. Det var viktigt både för kvinnor och för män. Jämfört med anställda personer var arbete viktigare för de arbetssökande.

Majoriteten ville främst arbeta för sin försörjning och överlevnad. Därefter kom ”självförverkligande och livskvalité”, medan endast ett fåtal angav ”materiella framsteg och hög levnadsstandard”. Kvinnor och män svarade likartat, vilket också gällde jämförelsen arbetssökande - anställda.

Hur viktigt är arbete för dig?

Vad gör arbete attraktivt?

Vad som gör ett arbete attraktivt, efterfrågades genom att de arbetssökande fick poängsätta ett 80-tal påståenden fördelat på områdena arbetsförhållanden, arbetsinnehåll och arbetstillfredsställelse.

- Med arbetsförhållanden avses förutsättningar för arbetet, varav en del är gemensamma för alla anställda på en arbetsplats. Däri ingår t.ex. påståenden om fysiska arbetsmiljön, ledarskap, utrustning och lön.
- Arbetsinnehåll handlar om vad och hur den anställda gör under utförandet av arbetet. Däri ingår t.ex. påståenden om arbetstakt, handlingsfrihet och praktiskt arbete.
- Arbetstillfredsställelse handlar om vad den anställda upplever att den får ut av att utföra arbetet. Däri ingår t.ex. påståenden om att vara eftertraktad, få uppskattning och resultaten av det personen gör.

Varje påstående besvarades utifrån frågan; *I vilken utsträckning är följande viktigt för att ett arbete skall vara attraktivt för dig.* De fem svarsalternativen var från 1 (*Inte alls*) till 5 (*Helt och hållet*).

Viktigast

I figuren överst på nästa sida visas de påståenden som de arbetssökande ansåg viktigast för att göra arbete attraktivt. Ju längre ut i ”spindel nätet” desto viktigare är påståendet. Noterbart är att påståendena skattats så viktiga, att mer än hälften av påståendena hade ett medelvärde på 4 eller mer. Att ha roligt och att känna att man gör ett bra arbete var allra viktigast. Två områden som framförallt lyfts upp är relationer och ledarskap. För bra relationer, är det förutom att ha humor, viktigt att vara ärliga, hjälpa och stödja varandra, ha laganda, samt att vara öppna mot varandra. Viktigast i ledarskapet är att det finns förtroende, att kommunikationen fungerar, att lämpliga krav ställs och att uppmuntran ges.

Kvinnorna (röd) och männen (blå) värderade påståendena olika. Överlag ansåg kvinnorna att påståendena var viktigare än vad männen ansåg. De största könsskillnaderna syntes i påståenden som handlade om chefen, där kvinnorna i högre utsträckning vill ha förtroende för chefen och få uppmuntran. Att kunna utföra ett bra arbete med den utrustning som finns var relativt sätt viktigare för männen. För männen var det mycket viktigt att vara förtrogen med sitt arbete, medan kvinnorna ansåg många andra påståenden vara viktigare.

Viktigast för attraktiviteten

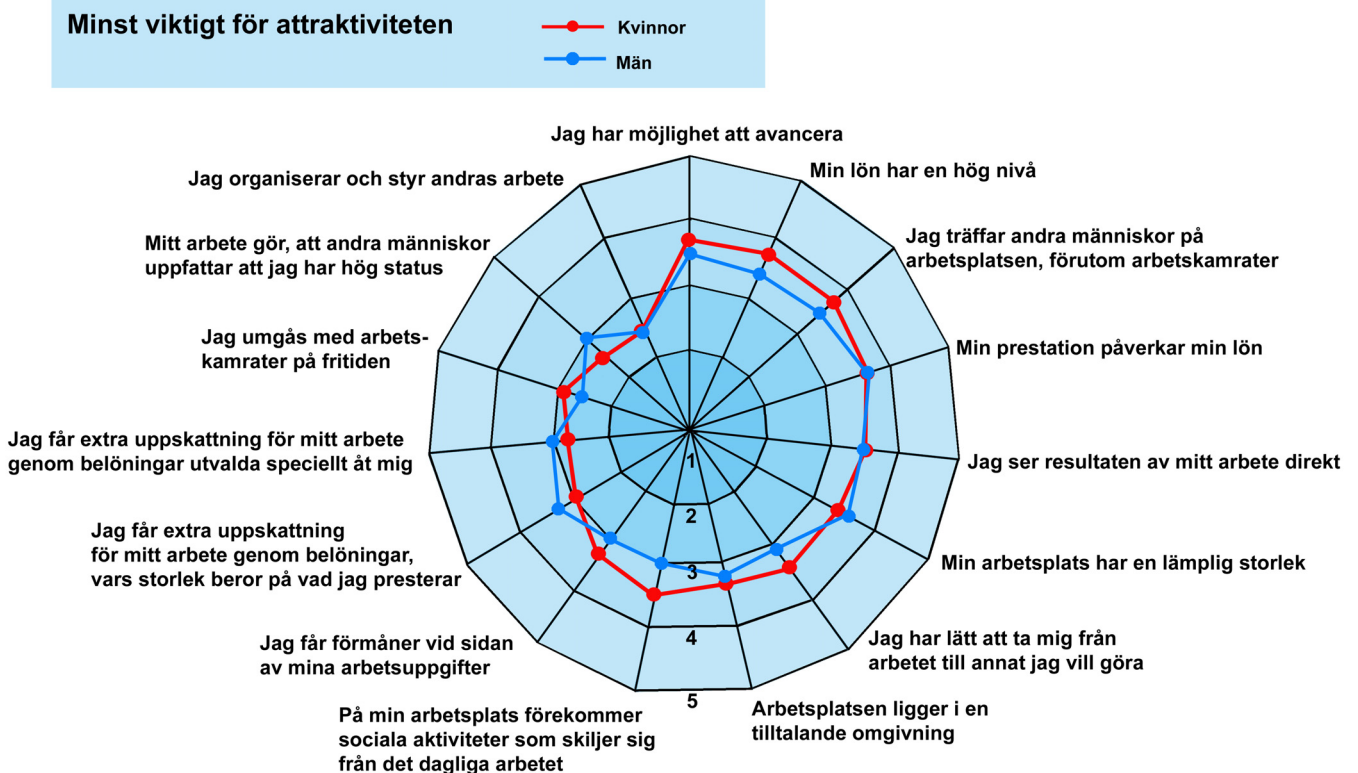

Minst viktigt

I figuren nedan visas de påståenden som var minst viktiga för att arbete ska vara attraktivt. Att organisera och styra andras arbete var det som ansågs minst viktigt inom hela gruppen. Det var inte heller så viktigt att få personliga belöningar utifrån prestation. Detta var mindre viktigt för kvinnorna än för männen.

Förmåner vid sidan av arbetsuppgifterna, likväl som prestationens påverkan på lönen och hög lönenivå var inte heller så viktigt. Att arbetet gör att andra uppfattar att personen har hög status hade låg betydelse. Intressant är att titta på jämförelser mellan kvinnor och män. Männen tycker det är viktigare än kvinnorna att ha hög status, medan kvinnorna tycker det är viktigare än männen med hög lön.

Minst viktigt för attraktiviteten

Sammanfattning:

Arbetssökande personer tycker att arbete är en av de viktigaste sakerna i livet.

I jämförelse med tidigare studier skiljer sig inte anledningen till att man arbetar/vill arbeta mellan arbetssökande personer och anställda. Försörjning och överlevnad är den främsta anledningen till arbete oavsett om personen är arbetssökande eller har ett arbete.

Att ha kul på arbetet och att göra ett bra arbete var de viktigaste faktorerna för ett attraktivt arbete! Vår undersökning visar att de psykosociala faktorerna på arbetsplatsen betyder mer för arbetets attraktivitet än exempelvis avancemangsmöjligheter, lön, status och belöningar.

Vi ser ett likvärdigt mönster i svaren, det vill säga att kurvorna för de arbetssökande som besvarat denna enkät och kurvorna i tidigare studier av människor med arbete följs åt. Generellt sett är uppfattningen densamma över hur viktiga olika kvaliteter är för att arbete ska uppfattas som attraktivt, oavsett om personer har en anställning eller ej.

Mestadels graderar kvinnor sina svar högre än vad män gör, i så väl denna som i våra tidigare studier där kön är känt. Kvinnorna anser att kvaliteterna är viktigare för att ett arbete ska vara attraktivt. Skillnaden mellan vad som uppfattas som ett attraktivt arbete är större mellan män och kvinnor, än mellan personer med arbete och arbetssökande personer!

FAKTARUTA Attraktivt Arbete

Demografiska förändringar, minskande ungdomskullar och längre tid i utbildning kan leda till framtida brist på arbetskraft. Konkurrensen om tillgänglig kompetens kommer att öka mellan både regioner och arbetsställen. För långsiktig och hållbar tillväxt är det viktigt att arbeta för ett mer Attraktivt Arbete i syfte att behålla, locka och utveckla sin personal.

Genom konkreta aktiviteter och ett interaktivt arbetssätt, med nära samverkan mellan företag, samhälle och

akademi byggde Högskolan Dalarna tillsammans med Arbetslivsinstitutet en regional kompetensmiljö för Attraktivt Arbete. Projektet finansierades av Högskolan Dalarna, Arbetslivsinstitutet, Region Dalarna, EU strukturfonder Mål 1 och 2 samt medverkande företag och organisationer.

Högskolan Dalarna, Tema Arbetsliv 781 88 Borlänge
Tel: 023 - 77 87 68, fax 023/77 86 01
Mail: infoatt@du.se
www.du.se/arbetsliv

**Tidigare informationsblad finns att rekvidrera från: Tema Arbetsliv Högskolan Dalarna
023-77 87 68. www.du.se/arbetsliv**